

РОЛЬ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УСПІШНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

**ГРИГОРЕНКО Ю.П., МАГІСТРАНТ*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Менеджмент аграрних підприємств – це самостійний вид професійної діяльності орієнтований на досягнення поставлених цілей організації, шляхом раціонального використання матеріальних, трудових, інформаційних та фінансових ресурсів.

У зв'язку з переходом від планово-адміністративних до ринкових економічних відносин, менеджмент, як виробничий ресурс аграрних підприємств має характерне значення в умовах трансформаційної економіки.

Особливістю сучасного менеджменту насамперед є те, що однією з вагомих його функцій стає підприємницька діяльність, тому що підприємництво перетворюється в ядро менеджменту.

Сутність сучасного менеджменту призводить до добре налагодженої системи з короткою ієрархією і чіткими відносинами відповідальності. Менеджер – це підприємець, який надає перевагу корпоративній погодженості: "горизонтальній" організації з відносною відповідальністю[1].

Загалом менеджмент — це процес організації певної діяльності групи людей для досягнення поставлених перед нею цілей. Він потребує координації та стимулювання дій його учасників, що, у свою чергу, викликає необхідність існування певної влади в цій групі людей, яка може виступати як в офіційній, так і в неофіційній формах. Тому менеджмент — це також певна система, метод, підхід визначення і добору специфічних цілей, делегування та контроль певних виробничих і управлінських функцій, оцінка діяльності, згідно з якою можуть відбуватися певні зміни в планах і виробничій діяльності[3]. Особливості менеджменту в агрофірмі зумовлені самою її суттю як підприємства з безпосереднім виходом у зовнішнє ринкове середовище, значна частина якого формується з участю агрофірми як активного суб'єкта ринкової економіки. Аграрний менеджмент може бути визначений як діяльність з організації й координації виробництва на сільськогосподарських підприємствах з метою одержання

---

* Науковий керівник – Островерх О.В., ст. викладач

максимального прибутку в довгостроковому періоді, а також досягнення інших специфічних для кожного власника підприємства чи менеджера цілей. Він може розглядатися і як поєднання окремих складових діяльності підприємства, тобто виробництва, комерційної діяльності, фінансів, маркетингу, управління трудовими ресурсами.

Функціонування менеджменту зводиться до визначення цілей виробництва та забезпечення їх досягнення, тобто вміння так організувати працівників і всю виробничу систему, щоб ці цілі були досягнуті. Можна виділити п'ять основних функцій аграрного менеджменту: планування, організація, мотивація, управління й контроль.

Однією з характерних особливостей сільського господарства є той факт, що у більшості випадків поєднуються між собою функції власника і менеджера. Незалежно від того, чи це фермерське господарство, приватне сільськогосподарське підприємство, товариство з обмеженою відповідальністю, кооператив або навіть акціонерне товариство, в усіх цих організаційно-правових формах підприємств тією чи іншою мірою поєднуються функції власника і менеджера[4].

Для сільського господарства як своєї галузі економіки дія ринкового механізму має свої особливості, які полягають у тому, що не завжди ціна на продукцію, визначена в точці перетину попиту й пропозиції, перевищує промислові витрати сільськогосподарських підприємств. У такому випадку необхідне втручання держави, націлене на підтримку сільськогосподарського виробництва. Держава для цього може використовувати різні шляхи: наприклад, пряму допомогу через систему соціального забезпечення (фермерам, що опинилися у скрутному становищі); державні програми, спрямовані на збільшення попиту на сільськогосподарську продукцію або зниження виробничих витрат; програму зменшення посівних площ, унаслідок чого зменшується обсяг виробництва і виникають умови для підвищення цін; програми дотацій з метою покриття різниці між закупівельними цінами та цінами продажу і гарантування цін на сільськогосподарську продукцію; надання пільгових кредитів шляхом певної компенсації процентів за позику, інших диференційованих цільових субсидій сільськогосподарським товаровиробникам[2].

Сучасний менеджмент має виходити з того, що основний вплив на розвиток аграрного підприємства мають саме техніка та технології. Галузі рослинництва та тваринництва не можуть існувати без землі, селекційних і дослідних станцій, досягнень науково-технічного прогресу, комп'ютерної техніки та електроніки. Для підвищення

економічної ефективності використання земельних ресурсів необхідно нарощувати матеріально-технічну базу сільськогосподарського виробництва, застосовувати нові та модернізувати задіяні у виробництві засоби, впроваджувати новітні технології тощо[5].

Отже, у бурхливий період соціального розвитку сучасний менеджмент також зазнає відповідних змін, які ускладнюють проблему удосконалення управління тим, що по можливості належне освоєння в суб'єктах агробізнесу сучасних здобутків менеджменту має враховувати завтрашній день у діалектиці його прогнозованого змісту. Така ситуація вимагає від аграрної економічної науки, з позицій засад філософії стратегії розвитку агробізнесу, опрацювання певних прогнозів і творчої дискусії що до перспектив менеджменту.

Література.

1. Сучасні концепції менеджменту : навч. посіб. / за ред. д-ра екон. наук, проф. Л.І. Федулової. - К. : Центр учбової літератури, 2007. – 536 с.
2. Дем'яненко С.І. Менеджмент аграрних підприємств: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2005. – 347 с.
3. Федоренко В.Г. Основи менеджменту [Текст] : підручник для ву- зів / В.Г. Федоренко. - К. : Алерта, 2007. - 420 с
4. Туленков М.В. Сучасні теорії менеджменту [Текст]: навч. посібник / М.В. Туленков. – К. : Каравела, 2012. – 304 с.
5. Маркіна І.А. Менеджмент організації: навч. посібник / І.А. Маркіна, Р.І. Біловола, В.А. Власенко ; – К. : ЦУЛ, 2013. – 248 с.

УПРАВЛІННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ЯРОГО ЯЧМЕНЮ

**ГРИГОРЕНКО Ю.П., СТУДЕНТКА МАГІСТРАТУРИ*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Головне місце у вирішенні питання з поліпшення якості зернової продукції займає розв'язання проблем з удосконалення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств. Свій стан на ринку покращують і зберігають тільки ті підприємства, які при суперницькій боротьбі ведуть послідовну роботу з покращення і сприяння високому рівню продукції за визначальним показником для

---

* Науковий керівник – Грідін О.В., ст. викладач